

УДК 75.071.1(477)

КОЛІСНИК О. В., ПОДОБЕД К. І.

Київський національний університет технологій та дизайну

DOI:10.30857/2617-0272.2020.4.9.

СПАДЩИНА ВАСИЛЯ ЄРМИЛОВА В КУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

Мета роботи – розглянути українські мистецькі проекти і дослідження періоду незалежності, які стосуються спадщини видатного художника і дизайнера Василя Єрмилова, і актуалізувати значення робіт художника для сучасного мистецько-дизайнерського процесу.

Методологія. У роботі застосовано методи систематизації та актуалізації аналітичної інформації, отриманої шляхом вивчення спеціалізованої професійної літератури та сайтів культурних інституцій.

Результати. Визначені та охарактеризовані основні тенденції роботи зі спадщиною Василя Єрмилова у контексті проблематики українського авангарду. Актуалізовано питання важливості розмежування українського і російського авангарду на міжнародній мистецькій сцені для формування позитивного іміджу України. Проаналізовано ключові проекти, серед яких музейні виставки і виставки сучасного мистецтва, поставлено питання про труднощі роботи зі спадщиною митця у зв'язку з відсутністю знакових робіт в українських колекціях і втратою частини робіт 1920-х років.

Наукова новизна. Систематизовано українські мистецькі проекти і дослідження періоду незалежності, присвячені Василю Єрмилову, які охоплюють різні напрямки сектору культури: мистецтвознавчі розвідки, музейні виставкові проекти, практики сучасного мистецтва.

Практична значущість. Дослідження показує сучасні тенденції у роботі зі спадщиною українського авангарду, що може бути використано для розробки подальших культурно-мистецьких проектів і створення експозицій.

Ключові слова: авангард; мистецтво; революція; дизайн; експозиція; Василь Єрмилов.

Вступ. Нині мистецтво українського авангарду посідає чільне місце в культурному процесі: щороку виходять друком нові дослідження, відбуваються виставки й конференції. Можна стверджувати, що причини такого інтересу пов'язані з тим, що цей новаторський період ще не є у повній мірі дослідженим. Звісно, спадщина українського авангарду належить світу, але вона досі почасти сприймається як складова російського авангарду. Можна згадати 2017 рік, коли в Росії гучно відзначали 100-річчя Російської революції, а світові музеї приймали виставки російського авангарду, піднесення якого прив'язували до революційних політичних подій. Як пише у своєму тексті дослідниця авангарду і, зокрема, Казимира Малевича, Тетяна Філевська, на виставці «Революційний імпульс: піднесення російського авангарду» в нью-йоркському

МоМА підкреслювалася саме «російськість» авангарду, Олександра Екстер, Казимир Малевич, Олексій Кручених та Василь Єрмилов подані як росіяни [10].

Нещодавно з ініціативи Українського інституту та One Philosophy Group of Companies було проведено дослідження «Історія ХХ сторіччя в європейських ЗМІ: дослідження медійного наративу щодо подій, які мають вплив на роль України у світових процесах». За словами директора Українського інституту Володимира Шейка «Попередні результати підтвердили наші гіпотези. Наприклад, закордонні ЗМІ взагалі не вживають термін «український авангард». Такі митці як Олександра Екстер, Олександр Довженко чи Казимир Малевич згадуються як постаті російської культури, що свідчить про необхідність системно і проактивно працювати з темою спадщини в культурній дипломатії» [9].

Аналіз попередніх досліджень.

Український авангард як мистецьке явище є об'єктом досліджень багатьох українських науковців, серед яких Д. Горбачов, О. Лагутенко, Г. Скляренко, Т. Павлова, Т. Філевська, О. Кашуба-Вольвач. В історії українського дизайну авангард знайшов місце у працях В. Даниленка, Т. Кари-Васильєвої, В. Косіва, О. Хмельовського. Варто згадати наполегливу працю Г. Коваленка – організатора конференцій з мистецтва авангарду, що відбувалися протягом останнього десятиліття. Також українському авангарду присвячені праці О. Тарасенко, зокрема дослідження супрематизму Казимира Малевича і давньоруської ікони. Так, О. Тарасенко зауважує, що Малевич використовує два типи давньоруських композицій: 1) тип предстояння, коли святий у стоїть фронтальній позі перед зверненням до нього віруючим, і 2) тип лицьового іконописного образу (Спас Нерукотворний) [12].

Втім, у фокусі уваги згаданих науковців власне період 1910–1930-х років, процеси та митці авангарду. Сучасні мистецькі практики, які проблематизують, популяризують чи переосмислюють спадщину українського авангарду й окремих його представників висвітлюють переважно культурні оглядачі й журналісти. Про увагу до авангарду в Україні свідчать численні культурні проекти останніх років. Серед них масштабні виставки «ВУФКУ. Lost&Found» (Довженко-Центр, Київ, 2019), «Олександр Богомазов: творча лабораторія» (Національний художній музей України, Київ, 2019), «Авангард. У пошуках четвертого виміру (Центр сучасного мистецтва М-17, Київ, 2018), «Курбас. Нові світи» (Мистецький арсенал, Київ, 2018), «Місто ХА» (Національний художній музей України, Київ, 2017). Появу таких виставок для широкої аудиторії в саме в останні роки можна пояснити зміцненням українських культурних інституцій, новими можливостями фінансування досліджень і

проектів, фокусом на культурній спадщині на рівні культурної політики. Усі ці зрушення стали можливими після системних змін у країні і суспільній свідомості, пов'язаних із Революцією Гідності. Втім, системного аналізу потребують процеси, що відбувалися в українській культурі протягом усього періоду незалежності.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз того, яке місце посідала спадщина видатного представника українського авангарду Василя Єрмилова у культурному контексті України з 1991 р. шляхом огляду і систематизації мистецтвознавчих розвідок, музейних виставкових проектів, практик сучасного мистецтва.

Результати дослідження. Насамперед, варто окреслити основні віхи життя Василя Єрмилова і як його оцінювали сучасники. Ім'я художника і дизайнера Василя Єрмилова було широко відомим у 1920-х (рис. 1 – рис. 5) і на початку 1930-х років, коли він створив свої знакові твори і коли дизайнерська діяльність почала осмислюватися в тоді радянській Україні під назвою «виробниче мистецтво» [3, 5]. У 1931 році вийшла перша монографія про митця, написана його колегою і другом Валеріаном Поліщуком: «Василь Єрмилов» із серії «Українське малярство». Зміна політичного курсу і настанов у мистецтві 1930-х, початок репресій, що торкнулися багатьох митців, друзів і знайомих художника, і увійшли в історію під назвою «розстріляне відродження, позначилися і на Єрмилові. У 1934 році Василь Єрмилов був змушений звільнитися з Харківського художнього інституту «за власним бажанням», а в кінці 1938 року при спробі вступити до Спілки художників України він вимушено зрікся конструктивізму. Ударом стало виключення Єрмилова зі Спілки художників у 1949 році після звинувачень у космополітизмі. Перша і єдина прижиттєва виставка Єрмилова відбулася в 1962 р. у виставковому залі Харківського товариства художників, яка хоч і свідчила про реабілітацію автора, але

представила невелику кількість творів, серед яких із ранніх кубофутуристичних і конструктивістських робіт були тільки дві пам'ятні дошки 1924 р., присвячені Леніну. 1964 р. було опубліковане мистецтвознавче дослідження творчості Єрмилова – стаття Б. Лобановського у журналі «Декоративне мистецтво СРСР». Постійні обмеження творчості і скрута позначилися на Єрмилові, який пішов з життя 6 січня 1968 року. У 1975 році в видавництві «Радянський художник» у Москві вийшла монографія Зіновія Фогеля, присвячена Василю Єрмилову, але справжній інтерес до постаті Єрмилова з'явився тільки у період послаблення радянського режиму і після розпаду СРСР.

В історію українського мистецтва і дизайну Василь Єрмилов увійшов завдяки наполегливій праці дослідників і мистецтвознавців. Фундатором багатьох досліджень і очевидцем подій є Дмитро Горбачов. Він називає Василя Єрмилова харківським генієм дизайну і знав митця особисто. Як згадує Дмитро Горбачов, він приїхав до Єрмилова 1965 року, щоб попросити його ранні твори для виставки «Український малюнок 1917–1941»: «Єрмилов показав мені малюнки оголеної натури, які не поступалися Е. Дега. Показав також абстрактні рельєфи, які нині коштують сотні тисяч доларів. Я був вражений, бо в Харкові на горищі, де мешкав художник, мене зустріло мистецтво світового рівня. Абстрактні композиції Єрмилова на десять років випередили англійця Бена Ніколсона, законодавця ХХ ст.» [2]. Саме з ініціативи Дмитра Горбачова у 1967 році Державний музей українського мистецтва (нині Національний художній музей України) придбав у Єрмилова ескіз революційного плакату 1920 року. А вже в кінці 1990-го – на початку 1991 р. Д. Горбачову з колегами вдалося подолати радянську бюрократичну машину і показати твори Єрмилова на виставці «Український авангард» у Загребі.

Дмитро Горбачов згадує, що Єрмилов був серед улюбленців хорватських художників, його конструктивістські рельєфи, книжкова і промислова графіка виявилися актуальними і для художників кінця ХХ століття [2].

Також варто відзначити значущі праці Ольги Лагутенко, дослідниці української графіки, зокрема книжкових обкладинок і ілюстрацій періоду авангарду. Серед її ключових текстів, присвячених В. Єрмилову, можна назвати статті «Василь Єрмилов і конструктивізм» (К., Нью-Йорк, 2006), «Графічний дизайн в Україні у першій третині ХХ століття» (К., 2012) та ін.

Тетяна Павлова, професорка кафедри теорії та історії мистецтв Харківської державної академії дизайну і мистецтв, окрім дисертаційного дослідження про авангард в образотворчому мистецтві Харкова ХХ ст., видала монографію «Василь Єрмилов жде весну» (К., 2012) та численні статті, присвячені митцю. Монографія Т. Павлової видана у видавництві «Родовід», яке відоме й іншими виданнями і, що не менш важливо, популярними сувенірами, що популяризують спадщину українського авангарду.

У цьому ж видавництві 2018 р. вийшла ґрунтовна праця американської науковиці Мирослави Мудрак «"Нова генерація" і мистецький модернізм в Україні». М. Мудрак також популяризує український авангард у світі, зокрема є співавторкою каталогу виставки українського авангарду в Нью-Йорку. Варто згадати видання, що вийшло в Росії, втім, укладено з чутливістю і визнанням Василя Єрмилова як лідера українського конструктивізму. Це фундаментальне видання «Василий Дмитриевич Ермилов. 1894–1968: Материалы к творческой биографии художника», впорядковане О. Парнісом, містить статті, листи, документи і каталог творів митця.

Рис. 1. Василь Єрмилов. Гітара, 1920-ті р.

Рис. 2. Василь Єрмилов. Мандоліна, 1920-ті р.

Рис. 3. Василь Єрмилов. Дама з віялом, 1919 р.

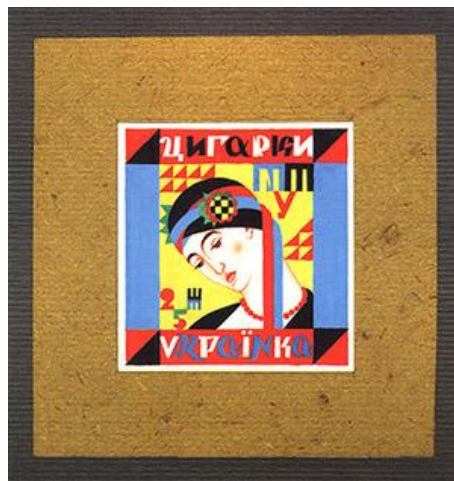

Рис. 4. Василь Єрмилов. 1922 р. Ескіз оформлення пачки цигарок

Рис. 5. В. Єрмилов, Рельєф А, 1920-ті рр.

Якщо говорити про представлення спадщини Василя Єрмилова на виставках, то складність виникає вже на рівні наявності його творів у музейних фондах в Україні. В музеях України зберігається порівняно невелика кількість творів митця: в Національному художньому музеї України є близько 90 творів, зокрема книжкова графіка, ескізи розписів і плакатів, графічні твори В. Єрмилова входять до колекції Харківського художнього музею, книжкові обкладинки і графіка є в Музеї книги і друкарства України, а 109 творів, серед яких переважно графіка, кілька живописних робіт і обкладинка часопису «Авангард» [5], у колекції Мистецького арсеналу. Цікава історія, пов'язана з творами в колекції Мистецького арсеналу. У 2011 році художник і колекціонер Ігор Диченко вирішив передати відому роботу Єрмилова «Арлекін» 1924 р. зі своєї колекції до Мистецького арсеналу, а згодом й інші твори (усього 509) на тимчасове зберігання. Восени 2015 р. ці твори були подаровані вдовою колекціонера Валерією Вірською українському народові, відтак 509 робіт з колекції І. Диченка належать до Музейного фонду України і зберігаються в Мистецькому арсеналі. У Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва зберігається особовий фонд Василя Єрмилова під № 337. Він містить цінні документи, які вдова художника Ірина Єрмилова передавала до архіву-музею в 1971–1972 роках. Згідно з довідкою, підготовленою архівом-музеєм у межах віртуального проекту «АРХІВажлива СПРАВА», тоді були придбані розпис агітпоїзда «Червона Україна» (1921) та ескізи костюмів до постановки п'єси «Лісова пісня» Лесі Українки (1920-ті), окремі документи у 1973 р. передали мистецтвознавці Зиновій Фогель та Ігор Диченко, а в 1990-ті фонд поповнився листами Василя Єрмилова із зібрання художника Віктора Платонова та документами від мистецтвознавця Дмитра

Горбачова [1]. Втім, в музеях України немає станкових робіт Єрмилова, рельєфів чи більшості знакових робіт 1920-х рр., що принесли йому світову славу. Велика кількість робіт митця зберігаються в приватних колекціях, частина потрапила в музеї за кордоном, але багато робіт назавжди втрачені, зокрема не збереглися його масштабні дизайнерські проекти і монументальні розписи.

Наймасштабнішою виставкою Василя Єрмилова став проект «Василь Єрмилов. Ретроспектива», представлений у Мистецькому арсеналі в 2011 році. Тоді виставка об'єднала роботи, що зберігаються у трьох музеях України та приватних колекціях Києва, Харкова, Лондона, Москви. Проект було підготовлено спільно з московською галереєю ПРОУН, кураторкою стала арт-директорка галереї ПРОУН Марина Лошак. Тоді українська аудиторія вперше побачила розмаїття творів Василя Єрмилова, а окрім масштабності виставку вирізняв оригінальний дизайн експозиції. Мінімалістична конструкція, гострі кути, геометричні форми, активні кольори – усе це продовжувало дух конструктивізму.

Більше масштабних персональних виставок Єрмилова не було, що можна пояснити складністю доступу до робіт. Але були невеликі виставки з фондів музеїв (наприклад, виставка «Харківський Іов» у 2014 році представила 15 графічних творів Василя Єрмилова з фондів Харківського художнього музею, що дають уявлення про різні періоди творчості митця), або ж твори Єрмилова можна було побачити на виставках, які проблематизували теми авангарду. Показовим прикладом є проект-дослідження авангарду в Харкові «Місто ХА», який створили Національний художній музей України та Харківська муніципальна галерея (куратори Тетяна Тумасян і Сергій Братков із Харкова).

Варто сказати, що саме в Харкові, рідному місті митця, в 2012 році було відкрито ЄрмиловЦентр – центр сучасного

мистецтва, названий на честь Єрмилова. Сьогодні це найбільший виставковий простір Харкова, який репрезентує сучасні українські арт-процеси і налагоджує міжнародну співпрацю. До 120-річчя від дня народження художника харківська режисерка Оксана Коклонська зняла документальний фільм «Конструктор Василь Єрмилов». Фільм представляє архівні матеріали та інтерв'ю з людьми, які особисто знали Єрмилова.

Чи не найцікавішими є спроби говорити про спадщину авангарду засобами сучасного мистецтва. Так у 2017 р. в лондонській галереї «GRAD» відбулася виставка «Postponed Futures», яку курував український художник Микита Кадан. На ній поруч із роботами представників українського авангарду, серед яких були й твори Василя Єрмилова, були представлені роботи сучасних художників: Микити Кадана, Лади Наконечної та Миколи Рідного. Усі ці художники сформувалися як учасники художньої групи «Р.Е.П» у середині 2000-х років (сама група була заснована у період Помаранчевої революції) і відтоді багато працюють із темами революції, протесту, радянського спадку, історичної пам'яті. Прикметно, що роботи митців авангарду для виставки були надані лондонськими колекціонерами Джеймсом Баттервіком і Володимиром Царенком. Микита Кадан у кураторському тексті до проекту пише, що виставка є частиною дискусії про відділення українського авангарду від російського (чи то російського етнічного, чи то російського імперського), і поки існує «російський авангард», ми повинні наполягати на існуванні українського авангарду; втім, дискусії про будь-який національний авангард є наслідком неповного здійснення авангардистських намірів і що так чи інакше історія мистецтва перебуває у заручниках у розділеного світу [8]. На противагу

численним російським проектам про революційність авангарду, ця виставка наголошує на пам'яті про радянські репресії, що знищили український авангард, і через роботи сучасних художників порушує тему сучасного російсько-українського конфлікту. Микита Кадан створив для виставки скульптуру «Перемога», натхненну «Монументом трьом революціям» Василя Єрмилова. Ця робота є реконструкцією макету монументу Єрмилова, але на відміну від оригінальної біло-червоної моделі, ця скульптура біла і очищена від комуністичної символіки. Доповнюють роботу рештки розплавленої чашки, зібрані художником зі згорілого будинку у Лисичанську.

Висновки. Можна стверджувати, що дослідникам і культурним інституціям доводиться повертати період українського авангарду і кожним новим проектом заповнювати білі плями, актуалізуючи спадщину його представників не тільки для українського, а й європейського мистецтва, серед яких Василь Єрмилов посідає вагоме місце для сьогодення як України, так і світу. У зв'язку з невеликою кількістю знакових робіт Василя Єрмилова в українських музеях, навряд можливими є інноваційні музейні виставкові проекти, присвячені суто спадщині митця, втім значний потенціал мають «збірні» проекти-дослідження авангарду і його переосмислення у практиках сучасного мистецтва. Перспективи подальших досліджень пов'язані, по-перше, з продовженням аналізу вище описаних проектів, зокрема на основі художньо-стилістичного аналізу експозиційних рішень, інтерв'ю з авторами. По-друге, окрім мистецьких проектів потребує уваги вивчення впливу Василя Єрмилова на сучасний предметний дизайн і книжкову графіку. Такий підхід дозволить говорити про тяглість українського мистецтва та дизайну і краще розуміти як історію, так і сучасність.

Література

1. АРХІВажлива СПРАВА: Василь Єрмілов. URL: <http://prostir.museum.ua/post/33612> (дата звернення 30.10.2020).
2. Горбачов Д. Мої зустрічі з генієм дизайну. Art Ukraine. URL: <https://artukraine.com.ua/ukr/a/moi-vstrechi-s-geniem-dizayna/#.X5vohogzZPY> (дата звернення 30.10.2020).
3. Даниленко В. Дизайн України в європейському вимірі ХХ століття. *Нариси з історії українського дизайну ХХ століття*: зб. статей. К.: Фенікс, 2012. С. 26. URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=3253>
4. Кара-Васильєва Т. Формування дизайну в Україні художниками авангарду. *Нариси з історії українського дизайну*: Зб. статей / Ін-т проблем сучасного мистецтва НАМ України; за заг. ред. М.І. Яковлева; Редкол.: В.Д. Сидоренко (голова), А.О. Пучков, О.В. Сіткарьова та ін. К.: Фенікс, 2012. С. 111–121. URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=3253>
5. Колекція Ігоря Диченка. Каталог. К.: Мистецький Арсенал, 2015.
6. Косів В. М. Українська ідентичність у графічному дизайні 1945–1989 років: символи, образи, стилістика: монографія. К.: Родовід, 2019. 480 с.
7. Лагутенко О. Василий Ермилов и "малые голландцы". *Русский авангард 1910–1920-х годов: проблема коллажа*. М.: Наука, 2005. С. 128–141.
8. Прес-реліз виставки "Postponed Futures" (GRAD, London, 2017). URL: https://www.gradlondon.com/files/pdfs/press_release_postponed_futures_final.pdf (дата звернення 30.10.2020).
9. Український інститут та One Philosophy Group дослідили присутність України у європейських ЗМІ у 2018–2019 роках. URL: https://ui.org.ua/research_media (дата звернення 30.10.2020).
10. Філевська Т. М'яка дипломатія по-російськи. KORYDOR. URL: <http://www.korydor.in.ua/ua/opinions/russian-soft-power-in-moma.html> (дата звернення 30.10.2020).
11. Хмельовський О. М. Графічний дизайн. Луцьк: Терен, 2008. 160 с.
12. Тарасенко О. А. Давньоруська ікона і супрематизм Казимира Малевича. *Художня культура. Актуальні проблеми*. 2007. Вип. 4. С. 358–382. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/khud_kult_2007_4_31

References

1. ARHKIVazhlyva SPRAVA: Vasyly Yermilov [Vasily Yermilov]. URL: <http://prostir.museum.ua/post/33612> (Last accessed: 30.10.2020) [In Ukrainian].
2. Gorbachov, D. Moi zustrichi z geniyem dyzainu [My meetings with a design genius]. Art Ukraine. URL: <https://artukraine.com.ua/ukr/a/moi-vstrechi-s-geniem-dizayna/#.X5vohogzZPY> (Last accessed: 30.10.2020) [In Ukrainian].
13. Danylenko, V. (2012). Dyvain Ukrainy v yevropeiskomu vymiri XX stolittya [Design of Ukraine in the European dimension of the twentieth century]. *Narysy z istoriyi ukrainskogo dyzainu XX stolittya*: Zb. statei. Kyiv: Feniks. 26. URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=3253> [In Ukrainian].
3. Kara-Vasylieva, T. (2012) Formuvannia dyzainu v Ukraini khudozhnykamy avanhardu [Formation of design in Ukraine by avantgarde artists]. *Narysy z istorii ukrainskoho dyzainu*: Zb. Statei. In-t problem suchasnoho mystetstva NAM Ukrainy. Kyiv: Feniks, 111–121. URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=3253> [In Ukrainian].
4. Kolekciya Igorya Dychenka [Igor Dychenko's collection]. Catalog (2015). K.: Mystetskyi Arsenal [In Ukrainian].
5. Kosiv, V.M. (2019). *Ukrainska identychnist u grafichnomu dyzajni 1945–1989 rokiv: symvoly, obrazy, stylistyka* [Ukrainian identity in graphic design of 1945–1989: symbols, images, stylistics]. Monograph. K.: Rodovid, 480 [In Ukrainian].
6. Lagutenko, O. (2005). *Vasiliy Ermilov i «malye gollandtsy»* [Vasily Ermilov and "small Dutch"]. *Russkiy avangard 1910–1920 godov: problema kollazha*. M.: Nauka. 128–141 [In Russian].
7. Press-release of the «Postponed Futures» exhibition (GRAD, London, 2017). URL: https://www.gradlondon.com/files/pdfs/press_release_postponed_futures_final.pdf (Last accessed: 30.10.2020) [In English].
8. Ukrainskyi instytut ta One Philosophy Group doslidly prysutnist Ukrainy u yevropeiskykh ZMI u 2018–2019 rokax [Ukrainian Institute and One Philosophy Group investigated the presence of Ukraine in the European media in 2018–2019]. URL: https://ui.org.ua/research_media (Last accessed: 30.10.2020) [In Ukrainian].
9. Filevska, T. M'jaka dyplomatiya po-rosiysky [Soft diplomacy in Russian]. KORYDOR. URL: <http://www.korydor.in.ua/ua/opinions/russian-soft->

[power-in-moma.html](#) (Last accessed: 30.10.2020) [In Ukrainian].

10. Khmeliovskyi, O.M. (2008) *Grafichnyi dizain* [Graphic design]. Lutsk: Teren, 160 [In Ukrainian].

11. Tarasenko, O.A. (2007) *Davnioruska ikona i suprematyzm Kazymyra Malevycha* [Ancient Rus

icon and suprematism of Kazimir Malevich]. *Khudozhnia kultura. Aktualni problemy*. 4. 358–382. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/khud_kult_2007_4_31 [In Ukrainian].

VASYL YERMILOV LEGACY IN THE CULTURAL CONTEXT OF INDEPENDENT UKRAINE

KOLISNYK O. V., PODOBED K. I.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. *To examine Ukrainian art projects and studies of the period of independence, dedicated to the legacy of the outstanding artist and designer Vasyl Yermilov, and to actualize the significance of the artist's work for the contemporary art and design process.*

Methodology. *Methods of systematization and actualization of the analytical information gained by studying specialized professional literature and websites of cultural institutions.*

Results. *The main tendencies of work with the legacy of Vasyl Yermilov in the context of the problems of the Ukrainian avant-garde are determined and characterized. The issue of the importance of differentiating the Ukrainian and Russian avant-garde on the international art scene for the formation of a positive image of Ukraine has been actualized. Key projects were analyzed, including museum and contemporary art exhibitions, and the difficulty of working with the artist's legacy due to the lack of iconic works in Ukrainian collections and the loss of some of the works of the 1920s was raised.*

The scientific novelty. *Systematized Ukrainian art projects and studies of the period of independence, dedicated to Vasyl Yermilov, which cover various areas of culture: art history works, museum*

НАСЛЕДИЕ ВАСИЛИЯ ЕРМИЛОВА В КУЛЬТУРНОМ КОНТЕКСТЕ НЕЗАВИСИМОЙ УКРАИНЫ

КОЛЕСНИК А.В., ПОДОБЕД К. И.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель работы. *Рассмотреть украинские художественные проекты и исследования периода независимости, касающиеся наследия выдающегося художника и дизайнера Василия Ермилова, и актуализировать значение его работ для современного художественного и дизайнерского процесса.*

Методология. *В работе применены методы систематизации и актуализации аналитической информации, полученной путем изучения специализированной профессиональной литературы и сайтов культурных институций.*

Результаты. *Определены и охарактеризованы основные тенденции работы с наследием Василия Ермилова в контексте проблематики украинского авангарда. Актуализирован вопрос важности разграничения украинского и российского авангарда на международной художественной сцене для формирования позитивного имиджа Украины. Проанализированы ключевые проекты, среди которых музейные выставки и выставки современного искусства, поставлен вопрос о трудностях работы с наследием художника в связи с отсутствием знаковых работ в украинских коллекциях и потерей части работ 1920-х годов.*

Научная новизна. *Систематизированы украинские художественные проекты и исследования периода независимости, посвященные Василию Ермилову, которые охватывают различные направления культуры: искусствоведческие работы, музейные выставочные*

exhibition projects, contemporary art practices.

Practical significance. The study shows current trends in working with the heritage of the Ukrainian avant-garde and can be used to develop further cultural projects and create exhibitions.

Key words: avant-garde; art; revolution; design; exposition; Vasyl Yermilov.

проекты, практики современного искусства.

Практическая значимость. Исследование показывает современные тенденции в работе с наследием украинского авангарда и может быть использовано для разработки дальнейших культурных проектов и создания экспозиций.

Ключевые слова: авангард; искусство; революция; дизайн; экспозиция; Василий Ермилов.

ІНФОРМАЦІЯ
ПРО АВТОРІВ:

Колісник Олександра Володимирівна, д-р філос. наук, професор, професор кафедри рисунку та живопису, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0003-2236-3681, **e-mail:** kolisnyk.ov@knutd.edu.ua

Подобед Катерина Ігорівна, магістр, кафедра рисунку та живопису, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0002-4551-7498, **e-mail:** katerinkoss@gmail.com

Цитування за ДСТУ: Kolisnyk O. V., Podobed K. I. Vasyl Yermilov legacy in the cultural context of independent Ukraine. *Art and design*. 2020. №4(12). С. 114–122.

[https://doi.org/
10.30857/2617-
0272.2020.4.9](https://doi.org/10.30857/2617-0272.2020.4.9)

Citation APA: Kolisnyk, O.V., Podobed, K.I. (2020) Vasyl Yermilov Legacy in the Cultural Context of Independent Ukraine. *Art and design*. 4(12). 114–122.